Петрус «2»

«Расул Петрус язған иккинчи мәктуп» •••• Салам

1 Әйса Мәсиһниң қули вә расули болған мәнки
Симеон Петрустин Худайимиз вә Қутқузғучимиз
Әйса Мәсиһниң һәққанийлиғи арқилиқ биз
билән охшаш қимматлик бир етиқатқа муйәссәр
қилинғанларға салам!□ 2 Силәр Худани вә Рәббимиз
Әйсани чоңқур тонуғансери, меһри-шәпқәт вә
хатирҗәмлик силәргә һәссиләп ашқай!■

Ниҗатта өсүш

3 Бу *дуайимниң* асаси — биз бизни Өзиниң шан-
шәриви вә есил пәзилитиниң тәсири арқилиқ
Чақирғучини чоңқур тонуғанлиғимиз үчүн, Униң
илаһий күч-қудрити һаятимизға вә ихласмәнликтә
меңишимизға керәклик болған һәммини ата
қилди.□ 4 У мошу пәзиләтлири арқилиқ бизгә
қимматлик, әң улуқ вәдиләрни бәрди, булар билән
силәр бу дуниядики һавайи-һәвәсләрдин болған

□ **1:1 «Әйса Мәсиһниң қули вә расули болған мәнки Симеон Петрус»** — «Симеон» башқа йәрләрдә «Симон» дейилиду. **«Худайимиз вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһ»** — бу ибаридин ениқки, Әйса (тәбиитидә) һәм Худа һәм Қутқузғучидур. **«биз билән охшаш қимматлик бир етиқатқа муйәссәр қилинғанларға салам!»** — «охшаш қимматлик бир етиқатқа муйәссәр қилинған» дегән мошу ибаридин еник көрүнидуки, һәқиқий етиқат Худаниң Өзидин келиду. ■ **1:2** Юһ. 17:3; Рим. 1:7; 1Пет. 1:2; Йәһ. 2. □ **1:3 «Өзиниң шан-шәриви вә есил пәзилитиниң тәсири арқилиқ бизни чақирғучи»** — мошу зат Рәб Әйса Мәсиһ, әлвәттә.

ипласлиқтин қутулуп, Худалиқ тәбиәткә ортақ несип
болалайсиләр.■

5 Дәл мошу сәвәптин, силәр пүтүн күчүңлар билән
етиқатиңларға есил пәзиләтни, есил пәзилитиңларға
билимни,□ 6 билимиңларға тәмкинликни,
тәмкинлигиңларға чидамлиқни, чидамлиғиңларға
ихласмәнликни, 7 ихласмәнлигиңларға
қериндашлиқ меһриванлиқни, қериндашлиқ
меһриванлиғиңларға меһир-муһәббәтни
көрситишни қошушқа интилиңлар. 8 Чүнки бу
хусусийәтләр силәрдә бар болса, шундақла ешип
бериватқан болса, булар силәрни Рәббимиз Әйса
Мәсиһни чоңқур тонушқа *интилиштә* иш-әмәлсиз
вә мевисиз қалдурмайду.■ 9 Әммә әгәр бирисидә
булар кам болса, у кор адәмдур — у бурнинин
учинила көрәләйдиған, илгәрки гуналиридин пак
қилинғинини унтуған болиду.■

10 Шуниң үчүн, и қериндашлар, силәр *Худа
тәрипидин* чақирилғанлиғиңларни, шундақла
талланғанлиғиңларни җәзмләштүрүшкә
интилиңлар. Шундақ қилсаңлар, һеч қачан тейилип

■ **1:4** Йәш. 56:5; Юһ. 1:12; Рим. 8:15; Гал. 3:26. □ **1:5** **«Дәл мошу сәвәптин, силәр пүтүн күчүңлар билән етиқатиңларға есил пәзиләтни, есил пәзилитиңларға билимни,... (қошушқа интилиңлар)»** — «билим» мошу йәрдә Худаниң йоли тоғрилиқ билим, әлвәттә. ■ **1:8** Тит. 3:14. ■ **1:9** Йәш. 59:10; Зәф. 1:17.

кәтмәйсиләр. □ 11 Шундақ болғанда Рәббимиз
вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһниң мәңгүлүк
падишалиғидиму қизғин қарши елинисиләр.□

12 Шуңа, гәрчә силәр бу ишларни билгән
болсаңларму, шундақла бизгә егә қилинған
һәқиқәттә мустәһкәмләнгән болсаңларму,
мән йәнила һәрдайим бу ишларни есиңларға
салмақчимән. 13 Дәрвәқә, мән мошу чедиримда
болсамла, буларни сәмиңларға селип, силәрни
ойғитип турушни лайиқ көримән. □ ■ 14 Чүнки
Рәббимиз Әйса Мәсиһниң бурун маңа аян
қилғинидәк, мениң бу чедирим пат арида учамдин
селиветилидиғанлиғини билип туруптимән.

□ **1:10 «Шуниң үчүн, и қериндашлар, силәр Худа тәрипидин чақирилғанлиғиңларни, шундақла талланғанлиғиңларни җәзмләштүрүшкә интилиңлар. Шундақ қилсаңлар, һеч қачан тейилип кәтмәйсиләр»** — «тейилип кәтмәйсиләр» дегән ибарини бәзиләр бу ибарә ниҗаттин мәһрум болуш дегән мәнини билдүриду, дәп қарайду. Бизниңчә у гуна садир қилишни көрситиду дәп қараймиз (мәсилән, «Яқ.» 3:2ни көрүң, охшаш сөз шу айәттә ишлитилиду). □ **1:11 «Рәббимиз вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһниң мәңгүлүк падишалиғидиму қизғин қарши елинисиләр»** — «қизғин қарши елинисиләр» дегәнлик грек тилида «кириш йолуңлар кәңричилик билән сизләргә тәминлиниду» дегән ибарә билән ипадилиниду. □ **1:13 «мән мошу чедиримда болсамла...»** — «чедирим» — Петрусниң өз тенини көрситиду, әлвәттә. Лекин у мошу сөз билән һәр бир етиқатчиниң тенини Исраиллар чөл-баяванда Худаниң әмри билән ясиған «ибадәт чедири»ға охшитиду. Худаниң Өз шан-шәриви бу «аддий чедир»да маканлаштурулған вә шуниңдәк һазир һәр бир етиқатчиниң тенидә мәвҗуттур («Юһ.» 1:14, 2:12, «1Кор.» 3:9 вә 16, 6:19ни көрүң). ■ **1:13** 2Пет. 3:1.

□ ■ 15 Бәрһәқ, мән силәрниң бу ишларни мән бу дунийадин кәткинимдин кейинму һәрвақит есиңларға кәлтүрүшүңлар үчүн күчүмниң баричә интилимән.□

Худа пәйғәмбәрләргә ата қилған ишәшлик калам-бешарәтләр

16 Чүнки биз силәргә Рәббимиз Әйса Мәсиһниң күч-қудрити вә һазир болушини уқтурғинимизда һәргизму һейлигәрликтин ойдуруп чиқилған ривайәтләргә әгәшмидуқ, бәлки биз Униң һәйвәтлик шан-шөһритигә өз көзимиз билән гувачимиз.

□ **1:14 «Чүнки Рәббимиз Әйса Мәсиһниң бурун маңа аян қилғинидәк, мениң бу чедирим пат арида учамдин селиветилидиғанлиғини билип туруптимән»** — «Юһ.» 21:18-19ни көрүң. ■ **1:14** Юһ. 21:18,19; 2Тим. 4:6. □ **1:15 «мән бу дунийадин кәткинимдин кейинму»** — «бу дунийадин кетиш»: — бу ибарә грек тилида «әксодос» дегән сөз («Мисирдин чиқиш» билән мунасивәтлик) билән ипадилиниду («Луқа» 9:31ни көрүң). **«Бәрһәқ, мән силәрниң бу ишларни мән бу дунийадин кәткинимдин кейинму һәрвақит есиңларға кәлтүрүшүңлар үчүн күчүмниң баричә интилимән»** — «бу ишлар» болса: (1) мошу иккинчи хәтниң мәзмунини; (2) «Юһ.» 21-бапта хатириләнгән ишларни (Мәсиһниң Петрусниң дунийадин кетиш йоли тоғрилиқ бешарәтлири)ни көрсәтсә керәк. Биз биринчи чүшәнчигә майилмиз.

□ ■ 17 Чүнки У муқәддәс тағда ХудаАтидин шан-шөһрәт вә улуқлуққа еришкәндә, әшу улуқ шан-шәрәплик йәрдин: «Бу Мениң сөйүмлүк Оғлум, Мән Униңдин хурсәнмән» дегән шундақ зор бир аваз Униңға йәткүзүлүп аңланди. □ ■ 18 Муқәддәс тағда биз Униңға һәмраһ болуп биллә турған болғачқа, әрштин бу аваз аңланғинида бизму өз қулиқимиз билән уни аңлидуқ. □ 19 Униң үстигә һәммимиздә пәйғәмбәрләр йәткүзгән толиму ишәшлик бешарәтлик сөз-калам бардур; силәр

□ **1:16 «биз силәргә ... уқтурғинимизда ... биз Униң һәйвәтлик шан-шөһритигә өз көзимиз билән гувачимиз»** — бу айәттики «биз» дегән сөз Петрусниң өзини вә Юһанна, Яқуп қатарлиқ расулларни көрситиду. **«Әйса Мәсиһниң күч-қудрити вә һазир болуши (яки «қайтип келиши»)»** — («һазир болуши» грек тилида «парусия») дегән сөзләр биринчидин мошу йәрдә, шүбһисизки, Мәсиһниң уларниң көз алдида өзгирип, шан-шәриви ичидә көрүнгәнлигини көрситиду («Матта» 17-бап, «Маркус» 9-бап, «Луқа» 9-бапни көрүң). Иккинчидин, бу сөзләр йәнә Инҗилда адәттә Мәсиһниң қайтип келишини көрситиду; чүнки У қайтип кәлгәндә Униң шан-шәриви һәқиқәтән аян болиду. Шуниң билән мошу йәрдә Униң дунияға қайтип келишиниму көрситиду. **«...бәлки биз Униң һәйвәтлик шан-шөһритигә өз көзимиз билән гувачимиз»** — «Униң» грек тилида «Ашуниң» билән ипадилиниду. Мошу йәрдә «Ашуниң» дегән сөз Петрусниң Мәсиһкә болған чоңқур һөрмитини вә йеқин мунасивитини билдүриду. ■ **1:16** Мат. 17:1; Юһ. 1:14; 1Кор. 1:17; 2:1, 4; 4:20; 1Юһа. 1:1. □ **1:17 «Чүнки У муқәддәс тағда ХудаАтидин шан-шөһрәт вә улуқлуққа еришкәндә, әшу улуқ шан-шәрәплик йәрдин: «Бу Мениң сөйүмлүк Оғлум, Мән Униңдин хурсәнмән» дегән шундақ зор бир аваз Униңға йәткүзүлүп аңланди»** — «әшу улуқ шан-шәрәплик йәр» болса асман, әрштур. ■ **1:17** Мат. 3:17; 17:5; Мар. 1:11; 9:7; Луқа 3:22; 9:35; Кол. 1:13. □ **1:18 «Муқәддәс тағда биз униңға һәмраһ болуп биллә турған болғачқа, әрштин бу аваз аңланғинида бизму өз қулиқимиз билән уни аңлидуқ»** — «Матта» 17-бап, «Маркус» 9-бап, «Луқа» 9-бапни көрүң.

таң сүзүлгичә, таң юлтузи қәлбиңларни толуқ йорутқичә бу сөз-каламға қулақ салсаңлар, яхши қилған болисиләр (бу сөз-калам худди қараңғуда чақнап туридиған чирaққа охшаштур).□ ■

20 Шуни һәммидин муһим дәп билишиңлар керәкки, муқәддәс язмилардики һеч қайси вәһий пәйғәмбәрләрниң өз чүшәнчиси бойичә

□ **1:19 «Униң үстигә һәммимиздә пәйғәмбәрләр йәткүзгән толиму ишәшлик бешарәтлик сөз-калам бардур»** — башқа бир хил тәржимиси: «униң үстигә һәммимиздә буниңдин **техиму** ишәшлик бешарәтлик сөз-калам (пәйғәмбәрләр йәткүзгән сөз-калам) бардур». Петрус бу йәрдә: «Пәйғәмбәрләрниң сөзлири һәтта мениң гувалиғимдинму ишәшликтур (чүнки Мәсиһ тоғрилиқ бешарәт бәргүчиләр, шундақла уларниң бәргән бешарәтлири наһайити көп; бешарәтләрниң көп қисми аллиқачан көз алдимиздә әмәлгә ашурулған, дегәндәк); бу улуқ сөзләр һәммимиздә бар» демәкчи болса керәк. **«силәр таң сүзүлгичә, таң юлтузи қәлбиңларни толуқ йорутқичә бу сөз-каламға қулақ салсаңлар, яхши қилған болисиләр (бу сөз-калам худди қараңғуда чақнап туридиған чирaққа охшаштур)»** — «таң сүзүлгичә» — Әйса Мәсиһниң қайтип келишигичә. «Таң юлтузи қәлбиңларни толуқ йорутқичә» — «таң юлтузи», шүбһисизки, Әйса Мәсиһниң Өзидур («Вәһ.» 22:16ни көрүң). Бу сөзләргә қариғанда, таң юлтузи таң етиштин сәл бурун аян болғандәк, Әйса Мәсиһ қайтип келиштин авал етиқатчиларниң қәлбидә бир хил ойғанған сезим, униң келишигә бағланған алаһидә бир хил күчлүк арзу-тәшна пәйда болуши мүмкин («1Тес.» 5:6-10ни көрүң). ■ **1:19** 2Кор. 4:6; Вәһ. 22:16.

йәткүзүлгән әмәс. □ 21 Чүнки һеч қандақ вәһий-
бешарәт инсанларниң ирадисидин кәлгән әмәс,
у бәлки Худаниң муқәддәс адәмлири Муқәддәс
Роһ тәрипидин йетәклинип, Униң түрткиси билән
ейтқан сөз-каламдур.□ ■

2

Сахта пәйғәмбәрләр вә сахта тәлим бәргүчиләр

1 Лекин бурун хәлиқ ичидә сахта пәйғәмбәрләр
чиққан, шуниңдәк араңлардиму сахта тәлим
бәргүчиләр мәйданға чиқиду. Улар соқунуп кирип,
һалакәткә елип баридиған бидъәт тәлимләрни
араңларға астиртин киргүзүп, һәтта өзлирини һөр
қилишқа сетивалған егисидинму тенип, буниң

□ **1:20 «... муқәддәс язмилардики һеч қайси вәһий пәйғәмбәрләрниң өз чүшәнчиси бойичә йәткүзүлгән әмәс»** — яки «муқәддәс язмилардики һеч қайси вәһий пәйғәмбәрләрниң өзлири ойлап чиққан әмәс». Бу айәтниң йәнә үч хил тәрҗимә-чүшәнчси бар: — (1) адәмләрниң халиғанчә вәһийләргә шәхсий тәбир беришигә болмайду; (2) бешарәт-вәһийләргә айрим шәрһ беришкә болмайду (йәни, башқа бешарәт-вәһийләр билән бирләштүрүп чүшинишимиз керәк); (3) пәйғәмбәрләр бәргән бешарәт-вәһийләрни чүшәндүрүш пәйғәмбәрләрниң өзигила хас болмайду (чүнки улар бәзидә өзи ейтқан сөзлирини чүшәнмәйтти — «1Пет.» 1:10-12ни көрүң). Бу пикирләрниң һәммисини (болупму 2-пикирни) дурус дәп қарисақму, бизниңчә, бизниң тәрҗимимиз кейинки 21-айәткә әң мас келиду. □ **1:21 «Чүнки һеч қандақ вәһий-бешарәт инсанларниң ирадисидин кәлгән әмәс, у бәлки Худаниң муқәддәс адәмлири Муқәддәс Роһ тәрипидин йетәклинип, Униң түрткиси билән ейтқан сөз-каламдур»** — «Муқәддәс Роһ тәрипидин йетәклинип, униң түрткиси билән» грек тилида «Муқәддәс Роһ тәрипидин йөткилиши билән» дегән сөз билән ипадилиниду. ■ **1:21** 2Тим. 3:16.

билән өз бешиға тезла һалакәт чүшүриду.□ ■
2 Нурғун кишиләр уларниң шәрмәндилигигә әгишип
кетиду, шуниңдәк уларниң сәвәвидин һәқиқәт йоли
һақарәткә учрайду. 3 Улар ачкөзлүгидин ойдурма
сөзләр билән силәрни сатидиған мели қилиду. Әнди
уларниң бешиға хелә бурунла бекитилгән җаза
бекар олтармайду, уларниң һалакити болса ухлап
ятмайду.■

4 Чүнки Худа гуна садир қилған пәриштиләрни
аяп олтармай, бәлки уларни тәһтисараниң
һаңиға ташлап, сораққа тартқичә зулмәтлик
қараңғулуқтики зәнҗирләр билән солап қойған
йәрдә,□ ■ 5 шундақла қедимки дуниядикиләрниму
аяп қоймай, худасизлиққа берилгән дунияни
топан билән ғәриқ қилип, пәкәт һәққанийлиққа
дәвәт қилғучи Нуһни башқа йәттиси билән сақлап

□ **2:1 «Лекин бурун хәлиқ ичидә сахта пәйғәмбәрләр чиққан, шуниңдәк араңлардиму сахта тәлим бәргүчиләр мәйданға чиқиду»** — «хәлиқ» болса Исраил хәлқи. ■ **2:1** Қан. 13:2; Мат. 24:11; Рос. 20:29; 1Тим. 4:1; 2Тим. 3:1. ■ **2:3** Йәһ. 4. □ **2:4 «Чүнки Худа гуна садир қилған пәриштиләрни аяп олтармай, бәлки уларни тәһтисараниң һаңиға ташлап, , сораққа тартқичә зулмәтлик қараңғулуқтики зәнҗирләр билән солап қойған йәрдә...»** — «тәһтисараниң һаңи» грек тилида «тартарус» дегән сөз билән ипадилиниду. Бу җай тәһтисарадин айрим туриду; қариғанда, бу йәр мошундақ гуна садир қилған пәриштиләргә алаһийтән тәйярланған.«Зулмәтлик қараңғулуқтики зәнҗирләр» — яки «зулмәтлик қараңғулуқтики өңкүрләрдә». Мошу айәттә баян қилинған пәриштиләр әсли Шәйтан билән биллә Худаға исян көтәргәнләрни әмәс, бәлки Нуһ пәйғәмбәрниң дәвридә гуна қилған пәриштиләрни көрситиду. «Яр.» 6:1-5 вә изаһатлар, «Йәһ.» 6-7-айәтләрни вә изаһатларни көрүң. ■ **2:4** Йәһ. 6; Вәһ. 20:3.

қалған йәрдә —☐ ■ 6 һәмдә кейин Содом вә
Гоморра шәһәрлирини кейинки дәвирләрдики
худасизлиққа берилгәнләргә ибрәт болсун дәп
бекитип, бешиға күлпәтлик җазани чүшүрүп күл
қилған,■ 7 шуниң билән биргә мошу әхлақсизларниң
бузуқчилиқлиридин жиркинип азапланған,
һәққаний болған Лутни улар арисидин қутулдурған
йәрдә —■ 8 (әнә шундақ кишиләрниң ичидә яшиған
һәққаний Лутниң һәққаний қәлби һәр күни
аңлиған вә көргән итаәтсизликләр түпәйлидин
азаплинатти)■ 9 әнди шуни көрүвалалаймизки,
Рәб ихласмәнләрни дуч кәлгән синақлардин қандақ
қутқузушни вә шуниңдәк һәққанийсизларни сорақ
күнигичә җазалинишқа сақлап қоюшни билиду. ■
10 Буларниң арисидики өз әтлиригә әгишип пасиқ
һәвәсләргә берилгән, шундақла һоқуқ егилиригә
сәл қариғанларниң җазаси техиму шундақ болиду.
Мошундақ кишиләр һали чоң, мәнмәнчиләрдур,
улар «*роһий* улуқлар»ға һақарәт қилиштин һеч

☐ **2:5 «пәқәт һәққанийлиққа дәвәт қилғучи Нуһни башқа йәттиси билән сақлап қалған йәрдә...»** — грек тилида «пәқәт һәққанийлиққа дәвәт қилғучи сәккизинчи киши Нуһни сақлап қалған йәрдә ...» дегән сөзләр билән ипадилиниду. ■ **2:5** Яр. 7:23; 1Пет. 3:19. ■ **2:6** Яр. 19:24; Қан. 29:22; Йәш. 13:19; Йәр. 50:40; Әз. 16:49; Һош. 11:8; Ам. 4:11; Йәһ. 7. ■ **2:7** Яр. 19:7, 8. ■ **2:8** Зәб. 118:158. ■ **2:9** 1Кор. 10:13.

қорқмайдиғанлардур. □ 11 һәтта улардин
күч-қудрәттә үстүн туридиған пәриштиләрму
Пәрвәрдигарниң алдида бу *«улуғлар»ни* һақарәт
билән әрз қилмайду. □ 12 Амма булар худди
овлинип боғузлиниш үчүн туғулған явайи әқилсиз
һайванлардәк келип, өзлири чүшәнмәйдиған
ишлар үстидә һақарәтлик сөз қилиду вә шундақла
өзлириниң һалакәт ишлири билән толуқ һалак
болиду, □ ■ 13 шундақла өз һәққанийсизлиғиға
тушлуқ җазаниң мевисини йәйду. Улар һәтта
күндүзи очуқ-ашкарә әйш-ишрәт қилишниму
ләззәт дәп һесаплайду; улар *силәргә* номус вә дағ
кәлтүрүп силәр билән бир дәстиханда олтирип,
өз мәккарлиқлиридин зоқлиниду. 14 Уларниң

□ **2:10 «буларниң арисидики өз әтлиригә әгишип пасиқ һәвәсләргә берилгән, шундақла һоқуқ егилиригә сәл қариғанларниң җазаси техиму шундақ болиду»** — «һоқуқ егилири» дегәнлик шүбһисизки, мошу йәрдә падишалар, валийлар вә һөкүмәтниң түрлүк әмәлдарларни, шундақла Худа бекиткән ата-анилиқ һоқуқниму өз ичигә алиду. **«мошундақ кишиләр һали чоң, мәнмәнчиләрдур, улар «роһий улуқлар»ға һақарәт қилиштин һеч қорқмайдиғанлардур»** — «роһий улуқлар» әйни тексттә «роһий» дегән сөз йоқ. Лекин 11-айәткә қариғанда чоқум әрштики (яман) күчләр, йәни җин-шәйтанларни көрсәтсә керәк. □ **2:11 «һәтта улардин күч-қудрәттә үстүн туридиған пәриштиләрму...»** — «улардин» — бәзиләр мошу йәрдики «улар»ни «әрштики улуқлар»ни көрситиду, дәп қарайду. Лекин бизниңчә «улар» сахта тәлим бәргүчиләрниң өзлирини көрситиду. Пәриштиләр әлвәттә җин-шәйтанлардин үстүн туриду! **«... пәриштиләрму Пәрвәрдигарниң алдида бу «улуқлар»ни һақарәт билән әрз қилмайду»** — мәсилән, «Йәһ.» 9-айәтни көрүң. □ **2:12 «...шундақла өзлириниң һалакәт ишлири билән толуқ һалак болиду»** — «өзлириниң һалакәт ишлири» дегәнниң башқа мәнаси «улар (йәни «әрштики улуқлар»)ниң һалакити» болуши мүмкин. Грек тилида пәқәт «уларниң һалакити» дейилиду. ■ **2:12** Йәр. 12:3; Йәһ. 10.

зинахорлуқ билән толған көзлири гуна садир
қилиштин үзүлмәйду; улар тутами йоқ кишиләрни
езиқтуриду; улар қәлбини ачкөзлүккә көндүргән,
ләнәткә йеқин балилардур! 15 Улар тоғра йолдин
чәтнәп, Босорниң оғли Балаамниң йолиға әгишип
кәтти. У киши һарам йолда тапқан һәқни яхши
көргүчи еди, □ ■ 16 лекин у қилған қәбиһлиги
түпәйлидин тәнбиһини йеди (зувансиз ешәк
инсанниң авази билән сөзләп пәйғәмбәрниң
әхмиқанә ишини тости). □ ■ 17 Мана мошундақ
кишиләр қуруп кәткән булақлар, борандин
һайдилип жүргән туманларға охшайду; уларға
мәңгүлүк зулмәтниң қап қараңғулуғида жай

□ **2:15 «Улар тоғра йолдин чәтнәп, Босорниң оғли Балаамниң йолиға әгишип кәтти. У киши һарам йолда тапқан һәқни яхши көргүчи еди»** — «Чөл.» 22-24-бапларда, Балаамниң атиси «Беор» дәп атилиду. «Босор» униң башқа исми болса керәк. ■ **2:15** Чөл. 22:7,21; Йәһ. 11. □ **2:16 «лекин у (Балаам «пәйғәмбәр») қилған қәбиһлиги түпәйлидин тәнбиһини йеди (зувансиз ешәк инсанниң авази билән сөзләп пәйғәмбәрниң әхмиқанә ишини тости)»** — «Беорниң оғли Балаам» тоғрилиқ: Муса пәйғәмбәр Исраилларни Мисирдин Худа вәдә қилған зиминға башлап кетиватқанда, йол үстидики падишаларниң қаршилиғиға учрайду. Әшу падишалардин бири Беорниң оғли Балаам дегән «пәйғәмбәр»ни издәп бариду вә әгәр у Исраилларға ләнәт оқуса, униңға көп пул бәрмәкчи болиду. Худа Балаамниң ундақ қилишиға йол қоймисиму, Балаам бәрибир пулни дәп Исраилларға ләнәт оқумақчи болуп йолға чиқиду. Мана бу «Балаам пәйғәмбәрниң йоли» дейилиду. Бирақ Худа Балаамниң ешигиниң ағзи арқилиқ: «Мана сениң ешигиң Мениң авазимни сәндин яхши тонуйду» дегәндәк, шу йолниң қәбиһлигини ашкарилайду. «Чөл.» 22-24-бапларни көрүң. ■ **2:16** Чөл. 22:21.

һазирлап қоюлған. □ ■ 18 Чүнки улар ялған-
явидақ йоған сөзләр билән махтинип, адәмниң
әтлик һәвәслирини қозғитип әйш-ишрәт ишлири
билән езитқулуқ йолида меңиватқанлардин
өзлирини йеңила қачурғанларни аздуриду. □
19 Улар мошу кишиләргә «Силәрни әркинликкә
ериштүримиз» дәп вәдә қилиду, лекин өзлири
әмәлийәттә бузуқлуқниң қуллиридур. Чүнки адәм
немә тәрипидин бойсундурулған болса, шуниң
қули болиду. ■ 20 Чүнки әгәр улар Рәббимиз
вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһни тонуш арқилиқ
бу дунияниң пасиқлиқлиридин қутулуп, кейин
шуларға йәнә бағлинип, бойсундурулған болса,
уларниң кейинки һали дәсләпкисидинму бәттәр
болиду. ■ 21 Чүнки һәққанийлиқ йолини билип
туруп, өзигә йәткүзүлгән муқәддәс әмирдин йүз
өрүгәндин көрә, бу йолни әслидинла билмигини
әвзәл болатти. 22 Мошу ишәшлик һекмәтлик сөзләр
уларда әмәлгә ашурулиду: —
«Ишт айлинип өз қусуғини йәр» вә йәнә «Чошқа

□ **2:17 «мана мошундақ кишиләр қуруп кәткән булақлар, борандин һайдилип жүргән туманларға охшайду; уларға мәңгүлүк зулмәтниң қап қараңғулуғида жай һазирлап қоюлған»** — қариғанда, уларниң ахирқи һали 4-айәттә тилға елинған периштиләрниңкидин еғир болиду. ■ **2:17** Йәһ. 12. □ **2:18 «Чүнки улар ялған-явидақ йоған сөзләр билән махтинип, адәмниң әтлик һәвәслирини қозғитип әйш-ишрәт ишлири билән езитқулуқ йолида меңиватқанлардин өзлирини йеңила қачурғанларни аздуриду»** — «адәмниң **әтлик** һәвәслири» — «римлиқларға»дики кириш сөзимиздики «әт» тоғрилиқ мәзмунни көрүң. «Езитқулуқ йолида меңиватқанлардин өзлирини йеңила қачурғанларни аздуриду» — яки «езитқулуқ йолида меңиватқанлардин өзлирини аран қачурғанларни аздуриду». ■ **2:19** Юһ. 8:34; Рим. 6:16. ■ **2:20** Мат. 12:45; Ибр. 6:4; 10:26.

жуюнуп чиқипла қайтидин патқақта еғинар».□ ■

3

Рәбниң қайтип келишиниң кечиктүрүлүш сәвәви

1 И сөйүмлүклирим, һазир силәргә бу йезиватқиним
иккинчи хетимдур. Һәр икки хетимдә силәрниң
сап көңлүңларни ойғитип, шу ишларни әслитишкә
интилдимки,■ 2 муқәддәс пәйғәмбәрләр бурун
ейтқан сөзләргә вә Рәббимиз һәм Қутқузғучимизниң
расуллириңлар арқилиқ йәткүзгән әмригә көңүл
бөлүшүңларни өтүнимән.
3 Әң муһими шуни билишиңлар керәкки, күнләрниң
ахирида өзиниң һавайи-һәвәслириниң кәйнигә
киридиған, мәсқирә қилидиған мазақчилар чиқип:■
4 «Қени, Униң қайтип келимән дегән вәдиси?!
Ата-бовилиримиз *өлүмдә* ухлап қалғандин таки
һазирғичә һәммә ишлар дуния апиридә болған
вақиттики билән охшаш һаләттә кетиватиду»
дәп мәсқирә қилишиду.■ 5 Һалбуки, улар әң
қедимки заманда Худаниң сөзи билән асманларниң
яритилғанлиғини вә шуниңдәк йәрниң судин чиққан
һәм суниң вастиси билән барлиққа кәлгәнлигини
әтәй унтуйду;□ ■ 6 шу амилларниң васитилири

□ **2:22 «Ишт айлинип өз қусуғини йәр»** — биринчи һекмәтлик сөз «Пәнд.» 26:11дин елинған. Иккинчисиниң мәнбәси намәлум. ■ **2:22** Пәнд. 26:11. ■ **3:1** 2Пет. 1:13. ■ **3:3** 1Тим. 4:1; 2Тим. 3:1; Йәһ. 18. ■ **3:4** Әз. 12:22.
□ **3:5 «Һалбуки, улар әң қедимки заманда Худаниң сөзи билән асманларниң яритилғанлиғини вә шуниңдәк йәрниң судин чиққан һәм суниң вастиси билән барлиққа кәлгәнлигини әтәй унтуйду»** — «әтәй унтуйду» дегәнниң башқа бир хил тәрҗимиси: «өз бәңбашлиғидин унтуйду». ■ **3:5** Яр. 1:9; Зәб. 23:2.

билән шу замандики дуния кәлкүндин ғәриқ болуп
йоқалди.□ ■ 7 Амма һазирқи асманлар билән зимин
охшашла шу сөз билән ихлассиз адәмләр сораққа
тартилип һалак қилинидиған әшу күндә отта
көйдүрүлүшкә сақлинип, та шу күнигичә һалидин
хәвәр елинип туриду.□ ■

8 Әнди и сөйүмлүклирим, шу иш нәзириңлардин
қачмисунки, Рәбгә нисбәтән бир күн миң
жилдәк вә миң жил бир күндәктур.□ ■ 9 Рәб Өз
вәдисини *орундашни* (бәзиләрниң «кечиктүрди» дәп
ойлиғинидәк) кечиктүргини йоқ, бәлки һеч кимниң
һалак болушини халимай, һәммә инсанниң товва
қилишиға киришини арзулап, силәргә кәңчилик

□ **3:6 «шу амилларниң васитилири билән шу замандики дуния кәлкүндин ғәриқ болуп йоқалди»** — «...шу амилларниң васитилири билән» дегән ибарә пәқәт суниң өзини яки сулар вә Худаниң сөзини тәң көрситиду. Бизниңчә сулар вә Худаниң сөзини тәң көрситиду; чүнки (грек тилида) алдинқи жүмлидә бу икки иш әң ахирида тилға елинған, шундақла 7-айәттә Худаниң сөзиниң иккинчи қетим васитә болидиғанлиғи көрситилиду. ■ **3:6** Яр. 7:10,21. □ **3:7 «Амма һазирқи асманлар билән зимин охшашла шу сөз билән ихлассиз адәмләр сораққа тартилип һалак қилинидиған әшу күндә отта көйдүрүлүшкә сақлинип, та шу күнигичә һалидин хәвәр елинип туриду»** — «охшашла шу сөз» дегән ибариниң башқа хил тәржимиси: «Униң (йәни, Худаниң) сөзи». «Һалидин хәвәр елинип туриду» — пәқәт сақланғанла әмәс, бәлки Худаниң ғәмхорлуғиниң объекти болиду. ■ **3:7** Зәб. 101:26-27; Йәш. 51:6; 2Тес. 1:8; Ибр. 1:11; 2Пет. 3:10. □ **3:8 «Рәбгә нисбәтән бир күн миң жилдәк вә миң жил бир күндәктур»** — Рәб вақитниң чәклимисигә учримайду, әлвәттә. ■ **3:8** Зәб. 89:4.

қилип *вақитни созмақта.*□ ■
10 Лекин Рәбниң күни худди оғриниң келишидәк
күтүлмигән вақитта болиду. У күни асманлар
шиддәтлик гүлдүрлигән аваз билән ғайип болуп,
каинатниң барлиқ қурулмилири шиддәтлик
отта ерип түгәйду; зимин вә униңдики пүткүл
нәрсиләрму көйүп кетиду. □ ■ 11 Һәммә нәрсә
мана шундақ ерип йоқилидиған йәрдә, силәр қандақ
адәмләрдин болушуңлар керәк? — һаятиңларни
пак-муқәддәсликтә вә ихласмәнликтә өткүзүп,
12 Худаниң күнини тәлмүрүп күтүп, у күнниң
тезрәк келиши үчүн интилишиңлар керәк әмәсму?
У күнниң келиши билән пүтүн асманлар отта
йоқап түгәйду вә каинатниң барлиқ қурулмилири

□ **3:9 «Рәб Өз вәдисини орундашни (бәзиләрниң «кечиктүрди» дәп ойлиғинидәк) кечиктүргини йоқ, бәлки һеч кимниң һалак болушини халимай, һәммә инсанниң товва қилишиға киришини арзулап, силәргә кәңчилик қилип вақитни созмақта»** — Рәб қайтип кәлгәндә йәр йүзидикиләргә товва қилиш пурсити қалмайду, әлвәттә. ■ **3:9** Әз. 18:32; 33:11; Йәш. 30:18; һаб. 2:3; Рим. 2:4; 1Тим. 2:4; 1Пет. 3:20; 2Пет. 3:15.

□ **3:10 «лекин рәбниң күни худди оғриниң келишидәк күтүлмигән вақитта болиду»** — «рәбниң күни» (Мәсиһниң келидиған күни) Тәвраттики көп йәрләрдә «Пәрвәрдигарниң күни» дәп көрситилиду. «Қошумчә сөз»дики «Худаниң күни» тоғрилиқ изаһатлиримизни көрүң. «Оғриниң келишидәк» — демәк, күтүлмигән вақитта. **«У күни асманлар шиддәтлик гүлдүрлигән аваз билән ғайип болуп, каинатниң барлиқ қурулмилири шиддәтлик отта ерип түгәйду; зимин вә униңдики пүткүл нәрсиләрму көйүп кетиду»** — «каинатниң барлиқ қурулмилири» яки «барлиқ асман жисимлири». «Униңдики пүткүл нәрсиләрму» дегәнниң башқа хил тәржимиси: «униңдики пүткүл ишларму» яки «униңдики барлиқ қилған ишларму». **«зимин вә униңдики пүткүл нәрсиләрму көйүп кетиду»** — бәзи кона көчүрмиләрдә «зимин вә үстидики барлиқ ишлар яланач ашкарилиниду» дейилиду. ■ **3:10** Мат. 24:43,44; 1Тес. 5:2; Вәһ. 3:3; 16:15.

шиддәтлик отта ерип түгәйду. □ ■ 13 Лекин
биз болсақ Униң вәдиси бойичә, йеңи асман-
зиминни интизарлиқ билән күтмәктимиз. У йәр
һәққанийлиқниң маканидур.□ ■

14 Шуниң үчүн, әй сөйүмлүклирим, бу ишларни
күтүватқан екәнсиләр, *шу тапта* Худаниң алдида
нуқсансиз вә дағсиз, енақлиқ-хатирҗәмлик ичидә
һазир болуп чиқишиңлар үчүн интилиңлар. 15 вә
Рәббимизниң сәвир-тақитини ниҗат дәп билиңлар,
дәл сөйүмлүк қериндишимиз Павлусму өзигә ата
қилинған даналиқ билән бу ишлар тоғрилиқ силәргә

□ **3:12 «Худаниң күнини тәлмүрүп күтүп, у күнниң тезрәк келиши үчүн интилишиңлар керәк әмәсму? У күнниң келиши билән пүтүн асманлар отта йоқап түгәйду вә каинатниң барлиқ қурулмилири шиддәтлик отта ерип түгәйду»** — «Худаниң күни» дегән ибарә тоғрилиқ «қошумчә сөз»имиздә азрақ тохтилимиз. «Каинатниң барлиқ қурулмилири» дегәнниң башқа хил тәрҗимиси: «барлиқ асман җисимлири». ■ **3:12** Зәб. 49:3; 2Тес. 1:8. □ **3:13 «Лекин биз болсақ Униң вәдиси бойичә, йеңи асман-зиминни интизарлиқ билән күтмәктимиз. У йәр һәққанийлиқниң маканидур»** — «у йәр» һәм йеңи асман вә йеңи зиминниму көрситиду. ■ **3:13** Йәш. 65:17; 66:22; Вәһ. 21:1.

язған; □ ■ 16 барлиқ хәтлиридиму у бу ишлар һәққидә тохтилиду. Униң хәтлиридә чүшиниш тәс болған бәзи ишлар бар; бу ишларни тәлим алмиған вә тутами йоқ кишиләр муқәддәс язмиларниң башқа қисимлирини бурмилиғандәк, бурмилап чүшәндүриду вә шуниң билән өз бешиға һалакәт елип келиду.■
17 Шуниң билән, и сөйүмлүклирим, *мән ейтқан* бу ишларни алдин-ала билгән екәнсиләр, бу әхлақсизларниң сәпсәтлири билән аздурулуп, мустәһкәм турушуңларни йоқитип қоюштин һошияр болуңлар. □ 18 Әксичә, *Худаниң* меһри-шәпқитидә

□ **3:15 «Рәббимизниң сәвир-тақити»** — яки «Рәббимизниң кәңчилик қилиши». **«вә Рәббимизниң сәвир-тақитини нижат дәп билиңлар»** — бу интайин ихчам җүмлә болуп, бәлким: «Худаниң сәвир-тақити техиму көп адәмләргә гунайидин қутқузулуш пурсити яритип бәрмәктә, дәп билиңлар» дегәндәк мәнидә болуши мүмкин. Йәнә мүмкинчилиги барки, «нижат» мошу йәрдә «бу дунияниң сақлинип қелиши» дегән мәнидә ишлитилгән болуши мүмкин; немила болмисун айәтниң асасий мәнаси охшаш; биз пәқәт бу дунияда болсақла, бүгүн товва қилип гуналиримиздин қутулуш йоли очуқ туриду, дәп билишимиз лазим. **«дәл сөйүмлүк қериндишимиз Павлусму өзигә ата қилинған даналиқ билән бу ишлар тоғрилиқ силәргә язған»** — «қериндишимиз Павлусму... силәргә язған» — Павлусниң көп хизмити «ят әлләр», йәни Йәһудий әмәсләр арисида болғачқа, Петрусниң бу хетиму бәлким Йәһудий болмиған етиқатчиларға йезилған болса керәк. ■ **3:15** Рим. 2:4. ■ **3:16** Рим. 8:19; 1Кор. 15:24; 1Тес. 4:15. □ **3:17 «Шуниң билән, и сөйүмлүклирим, мән ейтқан бу ишларни алдин-ала билгән екәнсиләр...»** — «мән ейтқан бу ишлар» бәлким расул Петрусниң жуқурида сахта тәлим бәргүчиләр тоғрилиқ агаһландурушлирини көрситиду. **«бу әхлақсизларниң сәпсәтлири билән аздурулуп, мустәһкәм турушуңларни йоқитип қоюштин һошияр болуңлар»** — «бу әхлақсизлар» грек тили нусхисида 2:7диму охшаш сөз ишлитилиду; демәк, «бу әхлақсизлар» дәл сахта тәлим бәргүчиләрни көрситиду.

һәм Рәббимиз вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһгә болған билиштә давамлиқ өсүңлар.
Униңға һәм һазир һәм әшу әбәд күнигичә барлиқ шан-шәрәп мәнсуп болғай! Амин! □

□ **3:18 «Әксичә, Худаниң меһри-шәпқитидә һәм Рәббимиз вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһгә болған билиштә давамлиқ өсүңлар»** — «өсүңлар» болса роһий һаятта, иман-етиқат җәһәттә болиду. Мошу роһий өскән адәм Худаниң меһри-шәпқити вә Рәб Әйса Мәсиһни чоңқур тонушқа көпрәк несип болиду. Демәк, «Худаниң меһри-шәпқити вә Рәб Әйса Мәсиһни чоңқур тонуш» һәм роһий өсүшниң вастиси һәм нәтиҗисидур. Башқа бир хил тәрҗимиси «Рәббимиз вә Қутқузғучимиз Әйса Мәсиһниң меһри-шәпқитидә һәм Униңға болған тонушта давамлиқ өсүңлар».

Муқеддес Калам (кирил йезиқ)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in Cyrillic script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5